

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO
W ROKU 2021**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Złotowie realizuje zadania w zakresie zdrowia publicznego nałożone na Inspekcję Sanitarną ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa wielkopolskiego jest doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii skierowano wszystkie siły i zasoby kadrowe na prowadzenie czynności związanych z zabezpieczeniem epidemiologicznym oraz edukacją z zakresu higieny i zapobiegania chorobom (m. in. poprzez unikanie zbiorowisk ludzkich), a w szczególności zarażeniom koronawirusem SARS CoV-02.

Jednocześnie realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2021 r.” obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2021 głównymi kierunkami działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Złotowie były:

1. Prowadzenie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19.
2. Nadzór nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym przejść granicznych Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej w celu ochrony przed zawlečeniami wysoce niebezpiecznych chorób zakaźnych.
3. Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach na podstawie EWRS i IHR.
4. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
5. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.
6. Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

7. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
8. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
9. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
10. Prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjnych.
11. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
12. Doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania opartego na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.
13. Wzmoczenie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych, skutecznych i oszczędnych działań.
14. Kształtowanie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.
15. Rozszerzanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.
16. Zapewnienie aktualności i jednolitości informacji zamieszczanych na stronach internetowych jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej (w tym BIP).
17. Wdrażanie rozwiązań mających na celu realizację przepisów dotyczących ochrony sygnalistów.
18. Realizowanie zadań przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu złotowskiego w systemie SEPIS.

I. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- 1) uzgadnianie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 2) dokonywanie uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji mogących oddziaływać lub oddziałujących na środowisko;
- 3) wydawanie opinii w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowanie terenu dla budowli rolniczych;
- 4) kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności z wymogami higienicznymi i sanitarnymi;
- 5) zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych;
- 6) uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań sanitarnych i zdrowotnych;
- 7) wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Ilość spraw, które wpłynęły do Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2021 roku - 143

w tym m.in.:

1. Dotyczących zapytania co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 57.

Dotyczyły one m.in.:

- budowy i modernizacji dróg publicznych – 9
- budowy sieci kanalizacyjnych i wodnych, hydroforni, - 3
- modernizacji oczyszczalni ścieków - 1
- budowy elektrowni fotowoltaicznych - 33
- budowy i rozbudowy hal magazynowych, zakładów produkcyjnych - 6
- realizacji punktu zbierania odpadów - 1
- instalacji gazu płynnego na potrzeby suszarni złoża - 1
- budowy kompostowni – 1
- eksploatacji kruszywa - 1
- budynków mieszkalnych z zapleczem gospodarczym - 1

2. Dotyczących projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 7
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – 2

3. Dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 23

4. Dotyczących opinii dokumentacji projektowej – 13

- w tym:
- lokali gastronomicznych i produkcyjnych – 4
- lokali handlowych spożywczych - 2
- obiektów oświaty – 1 (żłobek)
- punktu aptecznego – 1

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

- sali wiejskiej – 1
 - lokalizacji budynku plebanii - 1
 - oczyszczalni ścieków – 1
 - budynków przeznaczonych do obrotu materiałami wybuchowymi - 1
6. Dotyczących realizacji przedsięwzięcia – 7
- zabudowy zagrodowej - 1
 - budowy elektrowni wiatrowej - 1
 - suszarni zboża – 1
 - bazy handlu produktami rolnymi – 1
 - eksploatacji złóż kruszywa – 1
 - tuczarni do chowu trzody chlewnej -1 (opinia negatywna)
 - rozbudowy Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych - 1
7. Dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów – 31
w tym opinii wydanych w formie zaświadczenia związku z COVID 19 - 23
w tym między innymi:
- budynki mieszkalne - 6
 - budynki produkcyjne - 2
 - warsztat samochodowy - 1
 - obiekty handlowe - 3
 - rozbudowa zbiorników retencyjnych w lasach - 8
 - budynek fizjoterapii - 1
 - sala gimnastyczna z zapleczem – 1
 - żłobek – 1
 - sala wiejska, wiata rekreacyjna – 2
 - dzienny dom seniora - 1
8. Dotyczące spełnienia wymagań przez podmioty wykonujące działalność leczniczą –1 – dotyczyła zmiany oddziału na potrzeby oddziału covidowego (dział Higieny Komunalnej)
9. Ilość kontroli przeprowadzonych w związku z przystąpieniem do użytkowania obiektów – 8
10. Ilość wystawionych decyzji płatniczych – 9
- decyzji merytorycznych - 1 (dotyczącej cmentarza)
11. Współpraca przy opiniowaniu z innymi działami PSSE w Złotowie a w szczególności z Sekcją Higieny i Żywności, Sekcją Higieny Komunalnej, Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży, Sekcją Higieny Pracy oraz Radcą Prawnym Stacji.
- W sprawach dotyczących zapytania o konieczność przeprowadzenia prognozy o wpływie przedsięwzięcia na środowisko, uzgodnienia uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięcia oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – współpracowano z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska Poznaniu oraz z właściwymi terenowo organami gmin i miast oraz Starostwem Powiatowym w Złotowie.
- Podejmowano również współpracę z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Powiatową Komendą Powiatową Straży Pożarnej (wspólne kontrole), konsultowano się w przypadku spraw budzących wątpliwości z zainteresowanymi podmiotami.

II. BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY

Kontrole przestrzegania przepisów określających higienę pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych i ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży, oraz higieny procesów nauczania, sposobu jakości odżywiania dzieci i młodzieży.

W 2021 roku pod nadzorem PPIS w Żłotowie znajdowało się **97** placówek oświatowo-wychowawczych stałych (w tym: 3 placówki innych form wychowania przedszkolnego) oraz **128** turnusów wypoczynku letniego. Ogółem w placówkach przeprowadzono **83** kontrole, w tym 1 kontrolę sanitarną na wniosek strony dotyczącą potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych, w związku z zamiarem utworzenia żłobka miejskiego, 1 kontrolę sanitarną na wniosek strony dotyczącą potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych w istniejącym żłobku miejskim dla rozpoczynającej działalność drugiej grupy oraz 1 kontrolę na wniosek strony dotyczącą potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych w niepublicznym żłobku, w związku z planowanym zwiększeniem dzieci oraz **30** kontroli letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Podczas kontroli placówek szczególną uwagę zwracano na warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów: wyposażenia pomieszczeń sanitarnych w bieżącą ciepłą wodę, mydło w dozownikach, ręczniki jednorazowe do rąk, a także na stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny pomieszczeń. Przeprowadzone kontrole w placówkach nauczania i wychowania oraz kontrole turnusów wypoczynku letniego przeprowadzono m.in. pod kątem stosowanych procedur przeciwepidemicznych COVID-19. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, iż wszystkie placówki zapewniły ciepłą bieżącą wodę oraz realizację wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej. Mandatów karnych nie nakładano.

W 2021 roku w 11 szkołach - 139 oddziałach przeprowadzono higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 placówkach, łącznie w 12 oddziałach szkół podstawowych - dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych. Według oświadczenia dyrektorów spowodowane było to małą liczbą sal lekcyjnych oraz ze względów organizacyjnych. Zajęcia lekcyjne w placówkach oświatowych prowadzone w systemie jednozmianowym.

W 2021 roku miejsca na podręczniki i przybory szkolne dla uczniów zapewniono we wszystkich skontrolowanych placówkach.

W 1 placówce oceniono również dostosowanie mebli (stolików i krzeseł) do wzrostu uczniów. Łącznie oceniono 13 stanowisk w 2 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2021 roku w okresie grzewczym dokonano pomiaru temperatury, łącznie w 28 pomieszczeniach (28 odczytów temperatury). Nie stwierdzono temperatury poniżej normy.

W 2021 roku pod kątem posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble szkolne skontrolowano **27** placówek, w których stwierdzono: odsetek mebli zakupionych po 1997 roku - 100% w 25 placówkach, powyżej 50% - 2 placówki, do 50% - 0 placówek. Odsetek mebli zakupionych po 1997 roku z certyfikatami w 100% posiadało **21** placówek.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

Pod kątem posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy skontrolowano **23** placówki, w których stwierdzono: odsetek sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. - 100% w 16 placówkach, powyżej 50% - 6 placówek, do 50% - 0 placówek, do 25% - 1 placówka. Odsetek urządzeń i sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. z certyfikatami w 100% w **15** placówkach, powyżej 50% - 4 placówki, do 50% - 4 placówki, do 25% - 0 placówek.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 5 placówek posiadała substancje i preparaty chemiczne - nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

W roku 2021 do elektronicznej bazy wypoczynku dzieci i młodzieży powiatu złotowskiego zgłoszono **128** turnusów letniego wypoczynku (wypoczynek w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie - 89 turnusów, wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku - 11 turnusów, obozy pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną - 10 turnusów, obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej - 1 oraz wypoczynek w miejscu zamieszkania - 17 turnusów. Skontrolowano **30** turnusów - łącznie przeprowadzono **30** kontroli. Nieprawidłowości pod względem sanitarno-higienicznym nie stwierdzono. Zapewniono dostateczną liczbę urządzeń sanitarnych, bieżącą zimną i ciepłą wodę. Zachowano standardy powierzchni mieszkalnej przypadającej na uczestnika. Mandatów karnych nie nałożono. Na wypoczynkach zapewniono apteczki pierwszej pomocy. Podczas czynności kontrolnych łącznie stwierdzono 4 zachorowania oraz 11 urazów, w tym 6 ukąszeń przez kleszcze. Ogółem na terenie powiatu złotowskiego przebywało **1663** dzieci i młodzieży na skontrolowanych turnusach.

Współpracowano z: Komendą Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Złotowie - skontrolowano 3 wypoczynki letnie oraz Komendą Powiatową Policji w Złotowie - skontrolowano wspólnie 2 wypoczynki letnie.

We współpracy z pionem OZiPZ na skontrolowanych turnusach wypoczynku letniego pozostawiono materiały oświatowe na temat: zasad bezpieczeństwa podczas upałów, zasad bezpiecznego wypoczynku letniego nad wodą, postępowania w przypadku ukąszenia przez kleszcze, ulotki bezpieczne wakacje, materiały dotyczące profilaktyki wszawicy, tytoniu oraz dopalaczy. Kierowników wypoczynków informowano o zapewnieniu uczestnikom wypoczynku korzystania wyłącznie z wyznaczonych obszarów wodnych pod opieką ratownika, omówiono warunki bezpiecznej kąpieli. Zachęcano do korzystania z umieszczonych na stronie internetowej PSSE materiałów edukacyjnych na temat: wszawicy, bezpiecznego wypoczynku, bezpiecznego opalania, zasad bezpieczeństwa podczas upałów oraz zasad bezpiecznego wypoczynku letniego na wodą. Na skontrolowanych turnusach wypoczynku stwierdzono realizację Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Dyrektorom placówek oświatowo-wychowawczych i opieki przesłano m.in.: - Pismo dotyczące informacji na temat rozwiązań organizacyjnych dotyczących opieki stomatologicznej nad uczniami w podległych placówkach oświatowych; - Pismo dotyczące aktualnych danych kontaktowych w ramach szybkiej ścieżki kontaktu pomiędzy dyrektorami placówek systemu oświaty a PPIS, w celu opiniowania zawieszenia zajęć w placówkach, jak również opieką nad dziećmi w żłobkach, w czasie epidemii COVID-19; - Pisma w sprawie zgłaszania osób z kontaktu z osobą zakażoną za pomocą formularza zgłoszenia w imieniu instytucji/zakładu; - przesłano linki i poinformowano, iż na stronach internetowych Ministra

Zdrowia i Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych znajdują się zalecenia organizacyjne dotyczące szczotkowania zębów u dzieci w przedszkolach w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Organom prowadzącym przesłano pismo dotyczące informacji na temat rozwiązań organizacyjnych dotyczących opieki stomatologicznej nad uczniami w podległych placówkach oświatowych.

W 2021 roku w związku z panującą epidemią - występowaniem przypadków zakażenia SARS-CoV-2 zachorowania na COVID-19 u nauczycieli oraz pracowników obsługi w nadzorowanych placówkach na podstawie przesłanych wniosków do Państwowej Inspekcji Sanitarnej - wydawano opinie o zawieszeniu zajęć i przejście w zdalny tryb nauczania.

W 2021 roku na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej - właściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz realizację wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli placówek oświatowych stwierdzono poprawę warunków nauki w wyniku przeprowadzonych remontów m.in. sal lekcyjnych, świetlicy, pomieszczeń sanitarno-higienicznych, sali gimnastycznej łącznie w 7 placówkach oświatowych. W 2 placówkach powstały nowe boiska wielofunkcyjne.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku pod nadzorem PPIS w Żłotowie było **97** placówek nauczania i wychowania: 12 żłobków, 31 przedszkoli (3 niepubliczne punkty przedszkolne, w tym 1 specjalny), 24 szkoły podstawowe, 1 liceum ogólnokształcące, 8 zespołów szkół, 1 szkoła policealna oraz 20 placówek innych: (1 szkoła muzyczna, 2 placówki kształcenia ustawicznego, 2 Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, 1 świetlica socjoterapeutyczna, 5 świetlic opiekuńczo-wychowawczych, 3 świetlice środowiskowe, 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, ognisko pracy pozaszkolnej oraz pozaszkolna placówka specjalistyczna).

W trakcie prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego stwierdza się z roku na rok poprawę placówek nauczania i wychowania pod względem sanitarno-higienicznym.

OCENA SPOSOBU ŻYWIENIA

W roku sprawozdawczym 2021 oceniono sposób żywienia na podstawie przedstawionych jadłospisów w 40 zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego tj:

- bloki żywienia w szpitalach – 2
- w tym w systemie cateringowym - 1
- bloki żywienia w sanatoriach i prewentoriach – 1
- w tym w systemie cateringowym - 0
- bloki żywienia w domach opieki społecznej – 1
- w tym w systemie cateringowym - 0
- stołówki w żłobkach i domach małego dziecka – 2
- w tym w systemie cateringowym - 0
- stołówki szkolne – 12
- w tym w systemie cateringowym - 5

- stołówki w bursach i internatach – 0
w tym w systemie cateringowym - 0
- stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach – 3
w tym w systemie cateringowym - 0
- stołówki w przedszkolach – 12
w tym w systemie cateringowym - 3
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych – 5
w tym w systemie cateringowym - 0
- inne zakłady żywienia – 1
w tym w systemie cateringowym - 0
- zakłady usług cateringowych - 1

Podczas wykonywania czynności kontrolnych placówek będących pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarni – Epidemiologicznej w Złotowie oceniano 40 jadłospisów. Jadłospisy oceniane są teoretycznie pod względem barwy, smaku, zawartości pełnowartościowego białka zwierzęcego, owoców i warzyw oraz zgodność z § 1. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaż dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Wszystkie jadłospisy oceniono pozytywnie, jadłospisy urozmaicone, zawierają odpowiednie porcje owoców, warzyw, białka. Prawidłowo zestawiane pod względem barwy i smaku. Na terenie powiatu złotowskiego w szkołach podstawowych dzieci w klasach I-V otrzymują mleko, jogurt naturalny, kefir, owoce i warzywa przemiennie w ramach Programu dla szkół (porcje owocowo – warzywne i porcje mleczne). W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych udzielano instruktażu w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży.

Ogółem z dożywiania korzystało **1052** uczniów. Śniadania szkolne organizowała **1** placówka. Napój wydawany był w **11** placówkach, z którego korzystało **1831** uczniów. Z posiłków dofinansowanych korzystało 167 dzieci.

Kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego

Na terenie powiatu złotowskiego większość zakładów to małe i mikro- przedsiębiorstwa. Jednym z większych zakładów jest Chłodnia „NORIS” w Jastrowiu, zajmująca się przetwórstwem owocowo-warzywnym, głównie mrożeniem grzybów, pieczarkarnia „OKECHAMP,, S.A. Borucino, firma Amcor Flexibles w Złotowie prowadząca działalność w zakresie produkcji opakowań miękkich do celów spożywczych przemysłową metodą flexograficzną oraz magazyny firmy DINO i AGRORYDZYNA w Jastrowiu. Ponadto nadzorem objęte są między innymi: piekarnie, ciastkarnie, młyny, sklepy, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Z uwagi na to, iż powiat złotowski jest w przeważającej większości obszarem rolniczo – leśnym, jedną z najliczniejszych grup w rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Złotowie jest produkcja pierwotna.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

Ogólnie zauważa się, że właściciele i kierownicy zakładów wykazują dużo inicjatywy w dążeniu do poprawy warunków produkcji i obrotu. Remonty i modernizacje, przeprowadzane są w taki sposób, aby dostosować zakłady do obowiązujących przepisów. W zakładach opracowano i wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej, w dużej części zakładów wdrożono i utrzymuje się system HACCP. Są zakłady które eksportują materiały i wyroby do kontaktu z żywnością i mają wdrożone jeszcze inne systemy mające zapewnić bezpieczeństwo produktom między innymi BRC.

Pod nadzorem Sekcji Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku w 2021r. znajdowało się 1016 obiektów żywności i żywienia, 27 obiektów materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – łącznie 1043 oraz 10 obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami pod nadzorem sekcji HŻŻ do końca czerwca- łącznie 1053 obiekty.

W nadzorowanych obiektach żywności i żywienia przeprowadzono –330 kontroli i rekontroli, w obiektach z przedmiotami użytku przeprowadzono – 5 kontroli – łącznie 335 kontroli oraz obiektach obrotu kosmetykami -1 kontrola- łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono –336 kontroli. Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia w roku 2021 dodatkowo brali udział w 311 kontrolach w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii Rzeczypospolitej Polskiej, które zgodnie z wytycznymi zostały wykazane w Sekcji Epidemiologii.

W roku 2021 przeprowadzono – 21 kontroli interwencyjnych w tym: w piekarniach - 1, w sklepach 7, w supermarketach- 3, magazyny – 2, aptekach -3, innych obiektach obrotu żywnością - 1, w małej gastronomii – 2, inne zakłady żywienia 1, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością – 1.

W roku 2021 wydano:

- 22 decyzji administracyjnych, w tym 3 decyzje przedłużające termin wykonania zaleceń, 2 decyzje umarzające;
- 11 decyzje wygaśnięcia;
- 49 decyzji zatwierdzających;
- 73 zaświadczenia o wpisie;
- 49 decyzji wykreślających;
- 124 decyzji płatniczych na sumę 9058,00zł;
- 1 upomnienie;
- 7 świadectw jakości zdrowotnej w związku z kontrolą graniczną

Winnych zaniedbań stwierdzonych na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych ukarano 9 mandatami karnymi na łączną kwotę 2200,00zł.

Na 2021r. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Złotowie pobrała do badań laboratoryjnych 142 próbki zgodnie z wytycznymi - próbki nie były kwestionowane. 6 próbek zostało pobranych ponad plan, natomiast 2 próbki w kierunku lekooporności zostały pobrane przez inną wyznaczoną powiatową stację

W roku 2021 oceniono łącznie **145** obiekty, w tym:

- **8** piekarni
- **7** ciastkarni
- **2** przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe
- **1** wytwórnice suplementów diety
- **1** producent pierwotni rolniczy handel detaliczny
- **1** producent pierwotni i dostawcy bezpośredni
- **33** sklepów spożywczych, w tym **19** supermarkety
- **1** kiosk
- **4** magazyny hurtowe
- **2** inny obiekt obrotu żywnością

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

- **43** zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym **10** zakładów małej gastronomii
- **41** zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:
 - ❖ 1 bufety przy zakładach pracy
 - ❖ 2 bloki żywienia w szpitalach
 - ❖ 1 blok żywienia w sanatoriach i prewentoriach
 - ❖ 3 blok żywienia w domach opieki społecznej
 - ❖ 2 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka
 - ❖ 12 stołówki szkolne, w tym 6 w systemie cateringowym
 - ❖ 13 stołówek w przedszkolach, w tym 4 w systemie cateringowym
 - ❖ 5 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych
 - ❖ 2 inne zakłady żywienia
- **1** zakłady usług cateringowych

W 2021 roku dwa zakłady zostały zakwalifikowane na podstawie arkusza oceny zakładu do kategorii wysokiego ryzyka. Powodem było powiadomienie w ramach systemu RASFF. 10 zakładów zostało zakwalifikowanych do kategorii średniego ryzyka, 133 zakłady zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka.

106 obiektów ocenionych, stanowi 14% ogólnej liczby obiektów żywieniowych znajdujących się w rejestrze zakładów i 65% do liczby obiektów skontrolowanych w danym roku sprawozdawczym.

Wg rejestru roku sprawozdawczym 2021 w rejestrze widniało 136 środków transportu. W większości są to środki wykorzystywane do przewozu płodów rolnych. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, na które uzyskały decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żłotowie i te środki transportu są kontrolowane w trakcie prowadzenia całościowej kontroli zakładu. Większe zakłady, które prowadzą działalność w zakresie handlu w Unii Europejskiej, korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych, które posiadają w większości nowo zakupione naczepy wraz ciągnikami.

Pod nadzorem Sekcji HŻŻ w zakresie przedmiotów użytku jest 27 obiektów, w tym 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

- 5 skontrolowano, w tym 1 wytwórnia materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- pobrano 1 próbę wyrobów do kontaktu z żywnością w kierunku migracji specyficznej formaldehydu z wyrobów melaminy, próby niekwestionowane;
- nie wydano decyzji administracyjnych dotyczących wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno- zdrowotne warunków i stanu sanitarnego zakładów pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawania chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy w 2021 r. znajdowało się 268 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 7989 pracowników.

Ocenę warunków zdrowotnych środowiska pracy dokonano poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków pracy.

Działalność kontrolna:

- liczba kontroli ogółem - 72

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 49,
- liczba kontroli przeprowadzona w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 6,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad środkami ochrony roślin – 0,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi – 8,
- liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 25,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy - 42,

Działalność kontrolna w zakresie substancji i mieszanin chemicznych:

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy powiatu złotowskiego znajduje się 268 podmiotów, które wprowadzają do obrotu lub stosują substancje/mieszaniny chemiczne. W roku 2021 łącznie przeprowadzono 49 kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, w tym u:

- producentów- 0
- dystrybutorów- 6
- stosujących- 43
- formulatorów- 0
- importerów - 0

Skontrolowano karty charakterystyk oraz oznakowanie opakowania 3 mieszanin niebezpiecznych, w tym 2 produktów biobójczych. W związku ze stwierdzeniem niezgodności w kartach charakterystyki i oznakowaniu opakowań 2 produktów biobójczych wprowadzanych do obrotu przekazano informacje do odpowiednich PPIS właściwych ze względu na siedzibę producenta lub dystrybutora produktu.

Wydano 1 decyzję zawierającą nakaz dotyczący zapewnienia aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych, której termin wykonania określono na styczeń 2022r.

W porównaniu z rokiem ubiegłym spadła liczba kontroli z 51 do 49.

Działalność kontrolna w zakresie produktów biobójczych:

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono łącznie 8 kontroli, w tym 4 u podmiotów wprowadzających do obrotu oraz 4 w zakładach stosujących produkty biobójcze.

Skontrolowano u 2 dystrybutorów oznakowanie i karty charakterystyki 2 produktów biobójczych, które były zaklasyfikowane do kategorii I grupy 2 i 4. W składzie skontrolowanych produktów nie stwierdzono substancji, co do których podjęto decyzję o niewłączeniu do załącznika I, IA lub IB do Dyrektywy 98/8/WE, wszystkie produkty miały aktualne pozwolenia na obrót produktem biobójczym. Jednakże, w przypadku 2 produktów stwierdzono niezgodności w ich kartach charakterystyki i oznakowaniu, w związku z czym poinformowano właściwego Inspektora Sanitarnego, na terenie którego znajduje się siedziba producenta bądź dystrybutora.

Działalność kontrolna w zakresie substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy z terenu powiatu złotowskiego jest 58 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, takie jak: pyły drewna, krzemionka krystaliczna, związki chromu (VI) występujące w impregnatkach do drewna, siarczan kobaltu stosowany w galwanizerni, chlorek kobaltu, chromian potasu, dichromian potasu, fenoloftaleina, formaldehyd - odczynniki stosowane w laboratoriach, formaldehyd

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

wydzielający się w procesie wędzenia, formaldehyd używany do konserwowania tkanek oraz promieniowanie jonizujące wykorzystywane w diagnostyce. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze z 40 do 58 ze względu na zmianę przepisów w zakresie czynników rakotwórczych do których zaliczono pył drewna i krzemionkę krystaliczną

W roku 2021 przeprowadzono łącznie 25 kontroli, w zakresie czynników rakotwórczych, skontrolowano 24 zakłady, w 2 zakładach stwierdzono uchybienia w zakresie prowadzenia rejestrów prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze, wydano 2 decyzje w tym zakresie.

W skontrolowanych zakładach w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi pracuje 460 osób, w tym 105 kobiet.

Działalność kontrolna w zakresie czynników biologicznych :

Pod nadzorem PPIS w Żłotowie znajdują się 268 zakładów, których pracownicy mają kontakt ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. W roku 2021 skontrolowano 41 zakładów, w których przeprowadzono 42 kontrole. W skontrolowanych zakładach 2273 pracowników jest narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne, w tym 2269 osób na czynniki zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia (w tym wirus Sars-cov-2). W trzech podmiotach stwierdzono brak rejestru prac oraz pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne z gr. 3 lub 4, w z związku z czym, zostały wydane decyzje administracyjne.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się liczba zakładów poddanych kontroli w zakresie czynników biologicznych z 30 do 41.

Działalność w zakresie środków zastępczych:

W roku 2021 na terenie powiatu złotowskiego nie stwierdzono znamion wprowadzania do obrotu ani wytwarzania środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, w związku z tym nie przeprowadzono kontroli, ani nie prowadzono postępowań administracyjnych w tym zakresie.

Działania mające na celu poprawę warunków pracy:

W przypadku 3 zakładów pracy wydano decyzje administracyjne nakazujące zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy, w tym odpowiedniego oświetlenia i wentylacji tych pomieszczeń.

Działalność w zakresie chorób zawodowych:

Przeprowadzono 5 postępowań w sprawach chorób zawodowych, wydano W 2021r przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych, wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (zespół ciąży w obrębie nadgarstka, choroba zakaźna Covid 19, choroba narządu głosu: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych) oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dotyczące narządu głosu.

Liczba sporządzonych kart oceny narażenia zawodowego – 5

Działalność kontrolna, postępowanie administracyjne i egzekucyjne w zakresie higieny pracy:

Ogólna liczba kontroli – 72

Liczba decyzji merytorycznych – 28, w tym:

- nakazujących – 7 ,
- zmieniających termin wykonania nakazów – 10,
- umarzających postępowanie - 1,
- w sprawach chorób zawodowych – 10 (3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 4 decyzje umarzające postępowanie),

Liczba decyzji płatniczych - 6

Liczba upomnień - 1

Liczba tytułów wykonawczych i postanowień o nałożeniu grzywny - 0

Kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne środowiska, a zwłaszcza czystość powietrza atmosferycznego, gleby, wody i innych elementów środowiska, tzn. nieruchomości, obiektów użyteczności publicznej, dróg, ulic, środków komunikacji publicznej, urządzeń wodnych, kąpielisk, dworca PKP i PKS.

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej na koniec 2021r. znajdowało się **439** obiektów:

- 55 urządzeń wodnych,
- 111 obiektów służby zdrowia,
- 267 obiektów użyteczności publicznej,
- 6 kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Przeprowadzono łącznie 174 kontrole sanitarne, w tym:

- urządzeń wodnych - 55
- obiektów służby zdrowia - 18
- obiektów użyteczności publicznej - 32
- kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli - 6
- interwencyjne - 4

oraz 59 jakości wody, w tym:

- pitnej - 44
- z basenu - 4
- ciepłej w kierunku obecności *Legionella sp.* - 3
- kąpieliska - 8

Do badań laboratoryjnych organ pobrał 257 próbek wody, w tym:

- 200 wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 33 wody z basenu,
- 16 wody ciepłej do badań w kierunku obecności *Legionella sp.*,
- 8 wody z kąpielisk.

Na 257 przebadanych próbek wody 56 było kwestionowanych; w tym 52 wody przeznaczonej do spożycia, 2 z kąpielisk i 2 próbki na pływalni.

Podmioty zaopatrujące ludność w wodę oraz dostarczające wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej oraz do budynków użyteczności publicznej zobowiązane są przepisami prawa do prowadzenia tzw. wewnętrznej kontroli jakości wody w ramach której pobrano do badań laboratoryjnych 465 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 164 wody na basenie, 10 ciepłej wody użytkowej i 19 próbek z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Łącznie zakwestionowano: 132 próbki wody pitnej i 18 próbek pobranych na pływalni.

W ciągu roku wydano:

- 72 decyzje administracyjne:

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

- 12 dotyczące wody pitnej (3 na warunkową przydatności wody do spożycia, 4 ocen higienicznych w formie decyzji na użyte materiały do uzdatniania wody, 1 prolongata, 3 umorzenia, 1 na skorodowane urządzenia na SUW),
- 54 na ekshumacje i przewóz zwłok/szczątków ludzkich;
- 2 umarżające, 1 nakazującą, 1 prolongata - dotyczące obiektów użyteczności publicznej,
- 2 dotyczące obiektów służby zdrowia;
- 17 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy;
- 1 tytuł wykonawczy i 2 postanowienia o nałożeniu grzywny;
- 13 opinii sanitarnych:
 - 1 na obiekt służby zdrowia dot. relokacji oddziału COVID-owego,
 - 1 dot. projektu uchwały (...) w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie,
 - 2 dot. zaopiniowania projektu uchwały w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
 - 1 dot. karawanu do przewozu zwłok / szczątków ludzkich,
 - 1 dot. hotelu w związku z wystosowanym wnioskiem do Marszałka województwa o zaszerogowanie obiektu,
 - 5 dot. projektów uchwał dotyczących organizacji kąpielisk w sezonie letnim,
 - 2 dot. projektów uchwał dotyczących organizacji miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli;
- 25 decyzji rachunkowych (21 dotyczących wodociągów, 2 na obiekty użyteczności publicznej i 2 na placówki służby zdrowia);
- 43 komunikaty o jakości wody, w tym 14 dotyczyło wody wodociągowej, a 29 wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli;
- 101 okresowych ocen o jakości wody (58 na jakość wody z wodociągów, 34 na kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, 9 na wodę z basenu);
- 9 obszarowych ocen o jakości wody pitnej;
- 5 ocen rocznych dotyczących kąpielisk.

Urządzenia wodne i jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ciągu roku 2021 nadzorem sanitarnym objęto wszystkie wodociągi będące w ewidencji PSSE w Żłotowie. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych każdorazowo oceniano:

- stan sanitarno – porządkowy stref ochrony bezpośredniej ujęć wody w zakresie: wyznaczenia, ogrodzenia, oznakowania i zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych;
- stan ujęć wody, sposób zabezpieczenia i oznakowania, a w przypadku kilku studni udział procentowy w ilości ujmowanej wody, obecność potencjalnych źródeł zanieczyszczeń mogących mieć bezpośredni wpływ na pogorszenie jakości ujmowanej wody, prowadzenie bieżącej dokumentacji i pomiarów;
- stan porządkowy budynków suw (książki obiektów budowlanych) i urządzeń do uzdatniania wody w szczególności ich rodzaj i stan, częstotliwość i terminy płukania złóż oraz sieci wodociągowej, prace na zbiornikach do gromadzenia wody (stan techniczny, obsypka,

schody, włązy i kominki wentylacyjne, zabezpieczenie, spusty wody, częstotliwość mycia i dezynfekcji).

Ponadto weryfikowano dane dotyczące: długość sieci wodociągowej i materiałów, z jakich są wykonana, ewentualne prace prowadzone na wodociągach i ich wpływ na jakość wody dostarczanej do odbiorców; liczby zaopatrywanej ludności i miejscowości, badania lekarskie obsługi suw, dokumentowanie w dzienniku prac prowadzonych na suw.

Sprawdzano realizację obowiązków wynikających z pozwoleń wodnoprawnych (badania, wielkość poboru wody, ewidencjonowanie ilości wody surowej, uzdatnionej i popłucznej) i realizację kontroli wewnętrznej prowadzonej przez podmioty.

Kontrolowano również gospodarkę wodno - ściekową, postępowanie z odpadami, wodami popłuczными, opadowymi i roztopowymi na terenie stref i ich ewentualnego wpływu na jakość ujmowanej wody.

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych wydawano bieżące zalecenia, a w przypadku naruszenia obowiązujących przepisów wszczynano postępowanie administracyjne, nakazując tym samym usunięcie nieprawidłowości w terminie zakreślonym przez PPIS w Żłotowie.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrycznych w pobranych próbkach wody organ prowadził postępowanie administracyjne. Przekroczenia dotyczyły najczęściej następujących parametrów: mangan, mętność, żelazo oraz obecność bakterii grupy coli, enterokoków kałowych i podwyższoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C/72h. O stwierdzonych przekroczeniach informowano odbiorców wody w formie komunikatów. Ponadto wydano 9 obszarowych ocen jakości wody.

Każdorazowo szacowano ryzyko zdrowotne wody dostarczanej odbiorcom i prowadzono postępowanie wyjaśniające. W przypadkach, gdy jakość wody odbiegała od wymagań określonych w przepisach zalecano natychmiastowe wdrożenie działań naprawczych, bądź wszczynano postępowanie administracyjne. Łącznie wydano 3 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia, 3 decyzje umarzające i 1 prolongatę. Ponadto wydano 4 oceny higieniczne na materiały i wyroby zastosowane w procesie uzdatniania wody (wszystkie pozytywne).

Za stwierdzone nieprawidłowości obciążano każdorazowo właścicieli / zarządców wodociągów decyzjami opłatowymi, w sumie wydano 21 rachunków. W związku z nieprzywróceniem właściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w terminie określonym w decyzji administracyjnej PPIS wydał upomnienie, a następnie tytuł wykonawczy i dwa postanowienia o nałożeniu grzywny.

Z ciągu 2021 r. z terenu gminy Okonek wpłynęły cztery interwencje dotyczące niewłaściwej jakości fizykochemicznej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Analiza pobranych próbek wody wykazała, iż wszystkie zgłoszenia były zasadne. Zarządca wodociągu został zobowiązany do przywrócenia właściwej jakości wody, co potwierdziły niekwestionowane wyniki badań.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

W miesiącu lutym PPIS w Żłotowie otrzymał do zaopiniowania 5 projektów uchwał w sprawie wykazu kąpielisk i określenia sezonu kąpielowego na terenie gmin, wydano 5 opinii sanitarnych.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

Przed rozpoczęciem sezonu letniego, pod koniec kwietnia wystosował pismo do organizatorów kąpielisk w którym zwrócono uwagę na zapisy obowiązujących przepisów prawnych w kwestii organizacji oraz prowadzenia nadzoru nad jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

W czerwcu do tut. Stacji wpłynęły 2 wnioski Burmistrza Okonka dotyczące zaopiniowania projektów uchwał w sprawie utworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Oba miejsca palowano zorganizować w Podgajach, przy Stacji ZHP. Zapisy obowiązującej ustawy Prawo wodne przewidują organizację miejsca okazjonalnie wykorzystanego do kąpeli, w tym samym miejscu w okresie nie dłuższym niż 30 dni w ciągu roku kalendarzowego. Wobec powyższego PPIS w Żłotowie zaopiniował 1 wniosek na organizację miejsca wykorzystywanego do kąpeli bez uwag, odnośnie drugiego zwrócono uwagę, iż organizacja miejsca naruszałaby zapis art. 39 ust 1 ustawy z dnia 20 lipca Prawo wodne. W związku z powyższym Rada Gminy Okonek nie wyraziła zgody na utworzenie kolejnego miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli w 2021r. roku przy Stacji ZHP w Podgajach.

Wzorem lat ubiegłych wystosowano pismo do urzędów miejskich i gminnych w którym poruszono problem „dzikich kąpielisk” oraz potrzebę zapewnienie właściwego stanu porządkowego miejsc wypoczynku zlokalizowanych w pobliżu zbiorników wodnych. Przypomniano, iż dzikie kąpieliska to miejsca, które nie są dozorowane i sprawdzane przez ratowników, a tym samym szczególnie niebezpieczne dla osób kąpiących się. Jakość wody w takich miejscach również nie jest nadzorowana.

Zasugerowano również ustawienie tablic informujących o braku nadzoru nad jakością wody oraz o zapewnienie pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych oraz ich opróżnianiu w zależności od potrzeb.

Do sezonu letniego w 2021 r. zgłoszono 5 kąpielisk:

- Kąpielisko Miejskie przy ul. Wioślarskiej w Żłotowie
- Kąpielisko Miejskie przy ul. Jeziornej w Żłotowie
- Kąpielisko w Jastrowiu
- Kąpielisko w Okonku
- Kąpielisko w Kujanie

oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli w Podgajach przy stacji ZHP.

Wszystkie zgłoszone kąpieliska raportowane są do Komisji Europejskiej oraz zgłoszone w ogólnopolskim Serwisie Kąpieliskowym (internetowy serwis informacyjny działający w sezonie letnim).

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach nadzoru sanitarnego funkcjonariusze PSSE pobrali do badań laboratoryjnych próbki wody z kąpielisk. W przypadku 2 kąpielisk wyniki były kwestionowane, pobory powtórzono, kolejne wyniki badań bez uwag w związku z powyższym wszystkie kąpieliska rozpoczęły sezon zgodnie z wcześniejszymi planami. Kolejne pobory wykonane były na zlecenie organizatorów kąpielisk. Natomiast w gestii organizatora miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli leży wykonanie badań jakości wody przed rozpoczęciem sezonu oraz przynajmniej raz w trakcie jego trwania.

Skontrolowano wszystkie ww. obiekty. Kontrole sanitarne obiektów nie wykazały nieprawidłowości. Analizy laboratoryjne w trakcie sezonu kąpielowego nie wykazały

nieprawidłowości w zakresie badań mikrobiologicznych, natomiast na kąpielisku miejskim w Żłotowie przy ul. Jeziornej stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenie (czarny osad unoszący się na powierzchni toni wodnej), po którym wykonano dodatkowe badanie wody, wyniki nie wykazały zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

Ponadto w sezonie kąpielowym stwierdzono obecność sinic (na obu kąpieliskach w Żłotowie), co na jakiś czas dyskwalifikowało jakość wody pod względem jej przydatności do kąpieli.

Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych oraz wizualnych ocen wody wydawane były bieżące komunikaty o jakości wody (29 szt.), okresowe oceny jakości wody (29szt.) oraz 5 sezonowych ocen jakości wody wydanych już po zakończeniu sezonu.

W tym roku dokonano klasyfikacji wody w obu kąpieliskach miejskich w Żłotowie, na podstawie wyników badań z 4 kolejnych sezonów kąpielowych, jakość wody sklasyfikowana została jako doskonała. Dla pozostałych kąpielisk w powiecie klasyfikacja po raz pierwszy przeprowadzona zostanie w roku bieżącym, po uzyskaniu kompletu badań z 4 kolejnych sezonów kąpielowych.

Nieruchomości

Za utrzymanie bieżącej czystości i porządku na terenie posesji odpowiadają jej właściciele, bądź zarządcy.

W ciągu roku do organu wpłynęło 10 interwencji od mieszkańców. Przedmiotowe sprawy dotyczyły:

1. nagromadzenia odpadów komunalnych przed posesjami i nie odbieraniu ich przez wyspecjalizowany podmiot;
2. warunków panujących w budynku przeznaczonym na pobyt osób bezdomnych (3 niezależne zgłoszenia), 3 kontrole sanitarne;
3. zbyt dużej ilości osób w kościele podczas nabożeństw;
4. złego stanu sanitarno – porządkowego i uciążliwego zapachu w mieszkaniu w bloku;
5. bezprawnej ekshumacji zwłok;
6. prowadzenia „myjni samochodowej” na prywatnej posesji;
7. uciążliwego zapachu wydobywającego się ze studzienek kanalizacyjnych;
8. zanieczyszczania odchodami i odpadami komunalnymi posesji prywatnej przez obcą osobę oraz kradzieży, 1 kontrola sanitarna.

W trakcie postępowaniu wyjaśniającym przeprowadzono łącznie 4 kontrole sanitarne.

Ad. 1. Sprawę przekazano według właściwości rzeczowej. Postępowanie wyjaśniające wykazało, iż zmianie uległ harmonogram odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy; sprawa niezasadna.

Ad. 2. Trzy interwencje dotyczyły jednego obiektu. Zgłaszane zarzuty dotyczyły: 1. złego stanu sanitarno – porządkowego i technicznego pomieszczeń - czynności kontrolne potwierdziły zarzuty wniesione w interwencji oraz ujawniły dalsze nieprawidłowości. Stan jaki zastało w dniu kontroli został opisany, a pozyskane informacje przekazane celem służbowego wykorzystania do: Urzędu Gminy Zakrzewo, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Komendy Powiatowej Straży Pożarnej, Okręgowego Inspektora Pracy, Oddział w Pile, Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego; 2. małych racji żywieniowych dla pensjonariuszy, złej jakości pożywienia oraz wnoszenia żywności przez

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

opiekunów - sprawę przekazano do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu; 3. przygotowywania i dystrybucji posiłków oraz faktu przebywania w obiekcie osób chorych wymagających bieżącej opieki medycznej - podniesione zarzuty częściowo potwierdziły się, zobowiązano zarządcę placówki do usunięcia nieprawidłowości w trybie natychmiastowym, ponadto nieprawidłowość dotycząca niedostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych; przekazano wg kompetencji.

Ad. 3. Podczas rozmowy telefonicznej z proboszczem parafii, pouczono o konieczności przestrzegania obowiązków wprowadzonych przepisami prawa, a dotyczących ograniczeniu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Ad. 4. Czynności inspekcyjne potwierdziły zarzuty wniesione w skardze. Właściciel mieszkania - udostępniając mieszkanie innej osobie - został zobowiązany do utrzymywania lokalu w stanie nie stanowiącym uciążliwości dla innych mieszkańców bloku. Strona przywróciła właściwy stan lokalu mieszkalnego; sprawa zakończona, zasadna.

Ad. 5. Członkowie rodziny zgłosili do organu fakt przeprowadzenia, bez ich wiedzy, ekshumacji szczątków pochowanych na cmentarzu przez krewnego z dalszej linii pokrewieństwa. Postępowanie w tej sprawie prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Żłotowie, na wniosek której przekazano zgromadzone akta.

Ad. 6. Anonimową interwencję przekazano do właściwego terenowo burmistrza celem ustalenia prawidłowości prowadzonej działalności gospodarczej. Brak informacji o sposobie załatwienia sprawy.

Ad. 7. Sprawę przekazano do urzędu miejskiego. W odpowiedzi uzyskano informację, iż uciążliwy zapach, który wyczuwalny był ze studzienek kanalizacyjnych, związany był z pracami prowadzonymi na sieci.

Ad. 8. Zgodnie z właściwością rzeczowa i terenowa przekazano do Komendy Powiatowej Policji w Żłotowie. Organ nie posiada informacji o sposobie załatwienia sprawy.

Obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem sanitarnym objęte są obiekty m.in.: zakłady fryzjersko - kosmetyczne oraz odnowy biologicznej, bazy noclegowej, placówki służby zdrowia, basen kąpielowy, domy kultury, obiekty sportowe, CPN-y, noclegownia, areszt, parkingi, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, dzienne domy opieki, cmentarze, wysypisko i sortownia odpadów komunalnych, zakłady pogrzebowe, pralnie.

W trakcie czynności kontrolnych oceniano m. in. stan sanitarno – techniczny oraz porządkowy obiektów, gospodarkę wodno – ściekową, jakość wody pitnej pochodzącej z własnych ujęć, sposób postępowania z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, postępowanie z bielizną, narzędziami wykorzystywanymi do świadczenia usług (ze szczególnym uwzględnieniem usług medycznych), rodzaj stosowanych środków czystościowych i dezynfekcyjnych, postępowanie ze sprzętem porządkowym, weryfikowano orzeczenia lekarskie personelu i oceniano stan wyposażenia apteczek pierwszej pomocy przedmedycznej, przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz stosowanie zabezpieczeń i rozwiązań przeciwko COVID-19. Czynności kontrolne nie ujawniły rażących nieprawidłowości.

Po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez strony PPIS w Żłotowie wydał 12 opinii: 7 dotyczących kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (w tym jedna

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

negatywna), 1 dotyczącą regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, 2 w sprawie projektów uchwał w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, 1 na pojazd do przewozu zwłok i 1 dotyczącą zaszeregowania obiektu typu hotel.

Środki komunikacji publicznej oraz dworce PKP i PKS

W roku 2021 nie przeprowadzono kontroli sanitarnych obiektów z grupy PKP i PKS. Nie kontrolowano również środków transportu publicznego.

Stan porządkowy dróg i ulic

Za utrzymanie bieżącej czystości ulic, placów oraz dróg na terenie miast i gmin odpowiadają służby porządkowe. Przy miejscach rekreacji typu place zabaw dla dzieci, siłownie na powietrzu, znajdują się tablice informacyjne / regulaminy korzystania z obiektów. W sąsiedztwie wspomnianych obiektów oraz przy ścieżkach spacerowych wystawiono pojemniki na odpady komunalne, systematycznie opróżniane. Przepelnień nie stwierdzono, nie odbierano także interwencji odnośnie ich złego stanu sanitarno - technicznego, czy porządkowego.

III. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Złotowie realizowała następujące działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia:

1. Profilaktyka palenia tytoniu

1. Celem głównym jest ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) na terenie powiatu.

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Złotowie realizowała następujące działania

- Światowy Dzień bez Tytoniu:

W związku z sytuacją epidemiologiczną opracowano informację na temat założeń obchodów tegorocznego „Światowego Dnia Bez Tytoniu” oraz przekazano do umieszczenia na stronie internetowej PSSE, na fb. Informację dotyczącą tegorocznych obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu przekazano do 55 placówek oświatowych oraz do 20 POZ drogą elektroniczną. Przeprowadzono pogadankę dla 20 dzieci z placówki oświatowej.

- Światowy Dzień Rzucania Palenia: w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadzono spotkanie informacyjno-edukacyjne nt. zagrożeń związanych z paleniem papierosów. Szczególną uwagę zwrócono na e-papierosy, których użycie wśród młodych ludzi wzrasta. Omówiono aspekty prawne, ekonomiczne, estetyczne palenia papierosów oraz sposób uzależnienia od nikotyny. Przedstawiono choroby, których ryzyko wzrasta w przypadku palenia papierosów oraz korzyści zdrowotne wynikające z rzucania palenia. W spotkaniu uczestniczyło 25 uczniów. Opracowano na stronę internetową PSSE i FB dwie informacje nt. obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia. Informację przekazano również do lokalnej prasy.

W dniu 18.11.2021r., w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, zorganizowano Punkt Informacyjno -Edukacyjny w Bibliotece Miejskiej w Złotowie. W ramach realizacji punktu informowano o założeniach obchodów, informowano o szkodliwości palenia oraz przekazywano informacje na temat zachorowalności i zgonów z powodu chorób związanych z paleniem papierosów. Udzielano informacji na temat miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w walce z nałogiem. Prowadzono również dystrybucję materiałów oświatowych dotyczących profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób nowotworowych. Przeprowadzono quiz wiedzy o uzależnieniach. Osoby biorące udział w quizie otrzymywały jabłka i długopisy z hasłami profilaktycznymi i znakami zakazu palenia. Działaniem objęto 35 osób.

Działania realizowane były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

- W 2021 zrealizowano kolejną edycję konkursu „Palić nie palić – oto jest pytanie” dla uczniów klas V szkół podstawowych powiatu złotowskiego. Działania skierowano do wszystkich szkół podstawowych na terenie powiatu. W konkursie wzięło ogółem

udział 3 szkoły, 3 uczniów. Komisja konkursowa przyznała nagrody za I, II, III miejsce na etapie powiatowym.

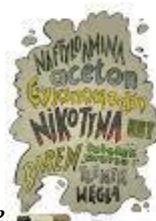
- W dniu 20 października 2021r. przeprowadzono szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia Kontra Tytoń. W szkoleniu wzięło udział 18 uczniów klasy VIII ze Szkoły w Radawnicy. Celem szkolenia było dostarczenie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia tytoniu na organizm człowieka, uzmysłowienie młodym ludziom przyczyn sięgania po papierosy oraz kształtowanie umiejętności ważnych w kontaktach z ludźmi (umiejętność zachowania asertywnego).
- Prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych dotyczących e-papierosów-20 placówek.
- Przeprowadzono 6 pogadanek nt. zagrożeń związanych z tytoniem na turnusach wypoczynku i w szkołach w ramach akcji „bezpieczne wakacje” - działaniami objęto 143 osoby.

1.2. Programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

A. Czyste Powietrze Wokół Nas

Program ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Udział w programie wzięło 18 placówek. Programem objęto 773 dzieci i 581 rodziców. Przeprowadzono 10 wizytacji w zakresie w/w programu.

B. Bieg po zdrowie

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych i ich rodziców. W roku szkolnym 2020/2021 realizowało program 12 szkół. W programie wzięło udział 370 uczniów i 210 rodziców.

World Health
Organization

2. Światowy Dzień Zdrowia

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną opracowano materiał informacyjny na temat założeń obchodów Światowego Dnia Zdrowia i opublikowano na stronie internetowej PSSE i fb. Informację przesłano do 56 placówek.

3. Profilaktyka HIV/AIDS

3.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017-2021

3.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017-2021

Prowadzono działania w celu podniesienia poziomu akceptacji społecznej wobec osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich poprzez inicjatywy przeciwdziałające stygmatyzacji i dyskryminacji osób żyjących z HIV/AIDS

Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych wydanych przez KC ds. AIDS.

- Prowadzono działania w związku z akcją „Bezpieczne walentynki – z uwagi na sytuację epidemiologiczną przekazano do wszystkich szkół ponadpodstawowych informację na temat organizacji akcji „Bezpieczne Walentynki” z prośbą o włączenie się do działań. Przekazano materiały informacyjne i graficzne do wykorzystania podczas realizacji akcji. Informację o akcji Bezpieczne Walentynki, przekazano na stronę internetową PSSE oraz na fb.
- Przekazano do 6 placówek informację dot. konkursu na komiks o tematyce HIV/AIDS organizowanego przez KC ds. Aids.
- W dniu 12 października 2021 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Złotowie odbyło się szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV. W szkoleniu wzięło udział 27 osób z klasy I Technikum Żywności. Pierwsza część szkolenia obejmowała zagadnienia teoretyczne. W drugiej części przeprowadzono zajęcia interaktywne dla młodzieży mające na celu wzmocnienie wiedzy teoretycznej, wykształcenie umiejętności zachowań asertywnych jako czynnika chroniącego w wypadkach potencjalnych sytuacji ryzykownych.

3.2. Światowy Dzień AIDS

- W 2021r. w ramach Światowego Dnia Aids z uwagi na sytuację epidemiczną działania ograniczono do formy elektronicznej. Opracowano i przekazano na stronę internetową PSSE i Fb materiały informacyjne dotyczące Światowego Dnia walki z AIDS, ponadto przekazano informację otrzymaną z KCDC wraz z infografikami. Do 35 placówek oświatowych przesłano informację dotyczącą Światowego Dnia Walki z AIDS z prośbą o realizację działań tematycznych w tym dniu.
- Ogłoszono wojewódzki konkurs. „Nie daj szansy AIDS”. W dniu 14 października przekazano do 5 szkół i na stronę internetową PSSE informacje dotyczące konkursu „Nie daj szansy AIDS” wraz z regulaminem. Na konkurs w wymaganym regulaminie terminie wpłynęła 1 praca z 1 placówki.
- Przekazano do wszystkich szkół ponadpodstawowych, na stronę i profil FB PSSE materiały dotyczące kampanii „Czy wiesz, że...” Grupą docelową kampanii był ogół społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem osób z grup wiekowych 18 - 34 lata oraz 35 – 49 lat
- Przeprowadzono 6 pogadank na wypoczynkach letnich -164 osoby wzięły udział.
- Opracowano 4 materiały informacyjne na stronę internetową i FB w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”

4. Profilaktyka nadwagi i otyłości Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem głównym Programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki. Do realizacji programu „Trzymaj Formę” w roku szkolnym 2020-2021 przystąpiło 11 szkół podstawowych -1071 uczniów.

4. Realizowano w szkołach ponadpodstawowych Program ARS, czyli jak dbać o miłość, dotyczący profilaktyki używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych – 5 szkół ponadpodstawowych -344 uczniów

5. Skąd się biorą produkty ekologiczne

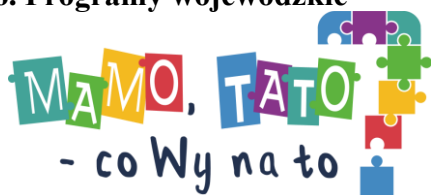
Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiło 9 przedszkoli -372 dzieci i 71 rodziców.

6. Programy wojewódzkie

Mamo, tato-co Wy na to ?

Celem głównym programu jest Zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Program realizowany był roku szkolnym 2020/2021. Do programu przystąpiło 12 przedszkoli i 8 szkół z oddziałami przedszkolnymi. Objęto działaniami 861dzieci i 828 rodziców. Przeprowadzono 8 wizytacji.

6. Profilaktyka uzależnień w tym narkotyków i „nowych narkotyków”.

- W dniach 1 lipca do 10 sierpnia przeprowadzono pogadanki dla młodzieży i opiekunów na wypoczynkach: omówiono min. kwestie zażywania środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy, marihuany, pigułki gwałtu. Działaniami objęto 186 osób, na 7 turnusach wypoczynku.
- Prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych na wypoczynkach.
- Zorganizowano konkurs „Wakacje wolne od uzależnień” Przedmiotem konkursu było wykonanie kolażu zachęcającego do spędzania wolnego czasu w aktywny i bezpieczny sposób bez **uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy, Internetu, telefonów komórkowych, i innych współczesnych uzależnień.** Konkurs skierowany był do młodzieży klas VI-VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu złotowskiego. Udział wzięło 5 szkół - 24 uczestników.
- W dniu 10 grudnia odbył się konkurs multimedialny „Wolni od uzależnień” za pośrednictwem platformy Kahoot i Microsoft Teams z inicjatywy PSSE w Żłotowie, KPP w Żłotowie. Partnerami konkursu były Miejska Biblioteka Publiczna w Żłotowie, Biblioteka Pedagogiczna w Żłotowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żłotowie, Malta Służba Medyczna Oddział w Tarnówce. W konkursie wzięli udział Uczniowie klas VII-VIII ze złotowskich szkół podstawowych - 56 osób.
- Opracowano materiały informacyjne nt. zagrożeń związanych z alkoholem w formie elektronicznej

Profilaktyka chorób nowotworowych.

W 4 szkołach ponadpodstawowych realizowano program „**Wybierz życie – pierwszy krok**” -profilaktyka raka szyjki macicy . Działaniami programowymi objęto 344 uczniów i 240 rodziców.

- Opracowano dwie informacje na temat nowotworów skóry na stronę internetową i FB.
- Przeprowadzono pogadankę dla 15 osób w szkole ponadpodstawowej na temat nowotworów skóry.
- Przeprowadzono szkolenie w zakładzie pracy na temat nowotworów skóry dla 14 osób.
- Opracowano na stronę internetową i FB materiał na temat walki z rakiem piersi.

Inne przedsięwzięcia:

Akcja „Bezpieczne wakacje”

- Prowadzono działania w formie pogadarek wielotematycznych uwzględniając min. zagadnienia dotyczące zachowania podczas upałów, bezpieczeństwa nad wodą, zagrożeń związanych z Barszczem Sosnowskiego, bąblowicy, bezpiecznego grzybobrania, prawidłowego odżywiania, zapobiegania zatruciom pokarmowym,

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

przeciwdziałania uzależnieniom oraz chorobom odkleszczowym. Ogółem przeprowadzono 15 pogadanek, działaniami objęto 478 uczestników i 40 opiekunów.

- Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych.
- W Stacji Harcerskiej w Podgajach zorganizowano akcję profilaktyczną we współpracy z KPP Żółtów, KPPSP Żółtów i Malta Służba Medyczna Oddział w Tarnówce. Zorganizowano quiz wiedzy, którego pytania stanowiły zaczątek do prowadzenia rozmów z uczestnikami o tematyce: ryzyka rozprzestrzenienia chorób odkleszczowych oraz zapobiegania im. Omówiono zagadnienia związane z profilaktyką promieniowania UV oraz bezpiecznego zachowania podczas upałów (ochrona skóry, metoda obserwacji cienia, właściwy ubiór, dobowy aktywność promieni UV, nawadnianie.)Poruszano temat bezpiecznego grzybobrania, barszczu Sosnowskiego, bąblowicy, zachowania podczas burzy. Działaniem objęto 150 uczestników.
- W czasie wakacji publikowano materiały informacyjne na stronie i profilu FB PSSE.

9.2. Materiały informacyjne w formie elektronicznej na stronie internetowej i Fb na temat :

- Światowego Dnia Bez Telefonu
- Dnia Walki z depresją
- Światowego Dnia Walki z Otyłością
- Światowego Dnia Mózgu

9.3. „Mały kleszcz-duży problem”

- Przeprowadzono 15 pogadanek -508 osób, 1 szkolenie dla 22 osób.
- Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
- Informowano o zagrożeniach ze strony kleszczy podczas festynu organizowanego przez KGW Dzierżążenko.
- Opracowywano materiały informacyjne i opublikowano na stronie internetowej.

9.4. Szczepienia

- W ramach profilaktyki **Covid 19** opracowano ulotkę informacyjną wykorzystaną podczas festynu w ramach akcji Szczepimy się z KGW. Pogadanka w ramach festynu.
- Przekazanie materiałów w ramach akcji Szczepimy się do partnerów i Urzędów Miast i Gmin
- Przeprowadzono 7 szkoleń i porad, opracowano 45 informacji na stronę internetową oraz do lokalnych mediów.

9.5. Kampania EFSA „Wybieraj zdrową żywność”

- Publikowano materiały informacyjne na stronie internetowej i profilu FB PSSE
- Przeprowadzono webinar nt. „Wybieraj bezpieczną żywność” - udział wzięło 10 osób.

IV. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŻŁOTOWSKIM W ROKU 2021

Zadania realizowane w powiecie złotowskim w 2021 roku były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie, w kraju i na świecie. W roku 2021 wpłynęło do PSSE w Złotowie 4584 zgłoszenia zachorowań na choroby zakaźne, w tym 4341 zgłoszeń COVID-19. Przeprowadzono łącznie **4440** dochodzeń epidemiologicznych, w tym **4341** dochodzenia w nadzorze epidemiologicznym nad osobami z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2. Dochodzenia prowadzone były w jednostkach chorobowych, w których wymagane jest ustalenie źródła zakażenia, wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie, objęcie nadzorem osób chorych oraz osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie, ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez zwierzę, przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Choroby zakaźne są istotnym problemem zdrowia publicznego, stąd zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych i zakażeń wśród ludzi jest jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Dane za rok 2021 zostały porównane z danymi za rok 2020. Współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych liczone na 100tys. ludności.

I.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami

I.1.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką *Salmonella*

Salmonelloza na całym świecie występuje dość często, zazwyczaj w krajach rozwijających się, które borykają się z problemami związanymi z zachowaniem higieny oraz właściwym funkcjonowaniem ochrony zdrowia i profilaktyki. W krajach wysokorozwiniętych do zakażeń *Salmonellą* najczęściej dochodzi przez spożycie skażonej żywności, np. na skutek nieprzestrzegania obowiązujących zasad sanitarnych przez pracowników sektora gastronomicznego.

W roku 2020 i 2021 ilość zatruc pokarmowych wywołanych *Salmonellą* kształtowała się na podobnym poziomie - 4 w 2020 i 9 w 2021. W 7 przypadkach były to zachorowania sporadyczne wywołane *S. Enteritidis*. oraz 2 przypadki zarejestrowano jako jedno ognisko zachorowań zakwalifikowane jako domowe i dotyczyło dwójki dzieci. W 8 przypadkach osoby chore zostały poddane hospitalizacji. Współczynnik zapadalności 13,04.

Odnotowano znaczący wzrost zachorowań na biegunki wśród dzieci do lat 2 w 2020 było ich 28, natomiast w 2021 zarejestrowano 53 zachorowania. Biegunek wywołanych rotawirusami zarejestrowano 19, a norowirusami 64.

Nie odnotowano:

- dur brzuszny

- dur rzekomy
- czerwonkę
- zakażenia enterokrwotocznymi szczepami Escherichia coli

I.1.2. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

Szczepienia ochronne odgrywają szczególną rolę w ochronie zdrowia i bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji. Dotychczas są jednym z najskuteczniejszych narzędzi zwalczania chorób zakaźnych i przyczyniły się w znacznej mierze do ograniczenia ich występowania. Dzięki stosowaniu szczepień ochronnych niejednokrotnie udało się zapobiec ciężkim powikłaniom, zgonom z powodu chorób zakaźnych, a tym samym ograniczono rozprzestrzenianie się tych chorób w populacji.

Krztusiec – Krztusiec, dawniej nazywany kokluszem, jest ostrą chorobą zakaźną dróg oddechowych. Jest to bakteryjne zapalenie oskrzeli i tchawicy wywoływane przez zakażenie pałeczką krztuśca (*Bordetella pertussis*). W roku sprawozdawczym 2021, tak jak 2020, nie odnotowano zachorowań na krztusiec.

Nagminne zapalenie przyusznic – Przypadki zarejestrowano jako możliwe. Choroba może być powodem groźnych powikłań, np. zapalenia jąder, zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych czy innych zaburzeń ośrodkowego układu nerwowego. W 2021 zarejestrowano 1 przypadek, 11 letnia dziewczynka mieszkanka miasta. W 2020 zarejestrowano 1 zachorowanie - dziesięcioletni chłopiec mieszkawiec wsi

Różyczka – jest ostrą wirusową chorobą zakaźną. Zakażenie w okresie płodowym może doprowadzić do poważnych uszkodzeń płodu np. głuchoty, wady serca, małogłowia czy niedorozwoju kości. W roku sprawozdawczym 2020 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, natomiast w 2021, zarejestrowano jedno zachorowanie. Zachorowała 51 letnia kobiety mieszkanki miasta.

Ospa wieczna – Jest to choroba zakaźna wywołana przez wirusa ospy wietrznej i półpaśca (*Varicella-zoster virus – VZV*). Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Choroba jest niezwykle zaraźliwa. Wirus przenosi się drogą kropelkową oraz z ruchem powietrza na odległość do kilkudziesięciu metrów – stąd nazwa ospa wietrzna. Zachorowania na ospę w naszym powiecie również uległy spadkowi: z 123 w roku 2020 do 73 w 2021. Wśród niezaszczepionych p/ospie wietrznej były 66 osoby, w przypadku 7 osób brak danych o stanie zaszczepienia.

WZW typ B - Do zakażenia wirusem WZW typu B może dojść podczas zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek np. przetaczania krwi i preparatów krwipochodnych, iniekcji, zabiegów chirurgicznych itp. Przyczyną mogą być także zabiegi upiększających, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. W roku 2020 i 2021 nie zarejestrowano nowych zachorowań.

WZW typ C - Źródłem zakażenia HCV jest człowiek. Istnieją 3 drogi zakażenia: pozajelitowa (głównie przez krew), płciowa i okołoporodowa. W 2021 r. zarejestrowano 1

zachorowanie na WZW Typ C – przewlekłe, zachorowała kobieta mieszkanka miasta. W poprzednim roku zachorowań nie odnotowano.

Covid19 - W związku z panującym na terenie kraju stanem epidemii COVID-19 w powiecie złotowskim w roku 2021 zarejestrowano 4341 potwierdzonych przypadków zakażenia SARS-CoV-2, w 141 przypadkach zaistniała konieczność hospitalizacji, przeprowadzono 4341 wywiadów epidemiologicznych w związku z potwierdzonymi przypadkami. 14696 mieszkańców powiatu objęto kwarantanną. Ponadto zarejestrowano i opracowano 54 ognisk zachorowań na COVID19 w tym 39 ognisk w placówkach edukacyjnych, 4 w placówce medycznej (szpital), oraz 11 ognisk w innych instytucjach typu zakłady pacy i zakłady produkcyjne.

W roku 2021, podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na następujące choroby:

- ostre nagminne porażenie dziecięce,
- błonica,
- odra.

I.1.3. Neuroinfekcje

Jednostki chorobowe zaliczane do tej grupy wywołujące infekcje ośrodkowego układu nerwowego mogą być spowodowane przez wirusy, bakterie, grzyby jak również przez pasożyty. W 2021 tak jak w 2020 nie zarejestrowano zachorowań.

I.1.4. Inne choroby zakaźne

Płonica – Płonica jest chorobą przenoszoną drogą kropelkową, która dotyczy najczęściej dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Wszystkie przypadki zarejestrowano na podstawie objawów klinicznych i sklasyfikowano, jako możliwe.

Doszło do spadku zachorowań na płonice: z 9-ciu w 2020 do 5-ciu w 2021, zachorowały dwie kobiety i trzech mężczyzn.

Borelioza - jest wieloukładową chorobą zakaźną przenoszoną przez kleszcze. Zakażenie ma charakter postępującej choroby, podzielonej na fazy. Pierwsza faza najczęściej występuje pod postacią rumienia wędrującego, w fazie późnej dochodzi do zakażenia wielu narządów i układów –nerwowego, kostno-stawowego i krążenia. Diagnostyka boreliozy oparta jest głównie na stosowaniu różnych testów laboratoryjnych, które nie zawsze dają w pierwszym badaniu potwierdzenie laboratoryjne choroby, co znacznie opóźnia diagnozę.

Odnotowano mały spadek zachorowań na boreliozę z 6-ciu w 2020 do 4-ech w 2021. We wszystkich przypadkach do zakażenia doszło na terenie powiatu złotowskiego. W dwóch przypadkach osoby chore poddane zostały hospitalizacji.

Zakażenia układu oddechowego

Gruźlica – Gruźlica to bakteryjna choroba zakaźna i zaraźliwa. Prątki mogą zaatakować każdy z układów, stąd w zależności od miejsca przebywania prątków gruźlicy może być gruźlica płuc, kości, układu moczowego czy węzłów chłonnych. W roku 2021 opracowano 1 przypadek gruźlicy prątkującej, dotyczył on mężczyzny, mieszkańca wsi. W 2020 zachorowań nie odnotowano.

Grypa i zachorowania grypopodobne - W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowań na grypę potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, natomiast w 2020 odnotowano jeden przypadek.

Nadzór i analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu złotowskiego w zakresie zachorowań na grypę i choroby grypopodobne polegał między innymi na analizie zbiorczych raportów o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę (MZ-55) przekazywanych do PSSE przez placówki POZ (w tym praktyki lekarskie) w sezonie grypowym i poza sezonem, w systemie tygodniowym. Zgodnie ze raportami MZ-55 uzyskanymi od świadczeniodawców odnotowano nieznaczny spadek przypadków podejrzeń/zachorowań na grypę w powiecie złotowskim. W 2021 podejrzeń zachorowań odnotowano - 2711 osób, natomiast w 2020 - 2984

Zapobieganie wściekliznie - ilość pogryzień przez zwierzęta w roku w roku 2021 – 72, nastąpił spadek z 86 w 2020. Do narażenia na wściekliznę w większości przypadków dochodziło w kontakcie z psami i kotami. W 10 przypadkach zaistniała uzasadniona konieczność podjęcia szczepienia p/wściekliznie.

Realizując profilaktykę wścieklizny oraz mając na celu stan zdrowia mieszkańców naszego powiatu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Złotowie kontynuował współpracę z Państwowym Powiatowym Inspektorem Weterynaryjnym w Złotowie. Pracownik epidemiologii po otrzymaniu zgłoszenia pokąsania, uderzenia przez zwierzę niezwłocznie informuje o tym fakcie PIW w Złotowie podając dane teleadresowe właściciela zwierzęcia i osoby poszkodowanej. Z upoważnienia PIW w Złotowie wytypowani lekarze weterynarii powiatu złotowskiego prowadzą urzędowe obserwacje w kierunku wścieklizny zwierząt, które zraniły człowieka. W przypadku pokąsania przez zwierzę nieznanego, dzikie, braku obserwacji lub uzyskania wyników sugerujących objawy wścieklizny u zwierząt osoby poszkodowane kierowane są do Poradni Chorób Zakaźnych w Wałczu w celu konsultacji szczepień p/wściekliznie.

Choroby przenoszone drogą płciową :

Najczęściej występujące choroby weneryczne to chlamydia, rzeżączka, kiła, rzeżączkowica i opryszczka narządów płciowych. Przenoszony drogą płciową wirus brodawczaka ludzkiego HPV jest główną przyczyną rozwoju raka szyjki macicy.

- W 2020 nie zarejestrowano żadnych chorób przenoszonych drogą płciową, natomiast w 2021 zarejestrowano 1 przypadek rzeżączki.

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

Zakażenie wirusem HIV może odbywać się poprzez trzy główne drogi. Pierwszą z nich są kontakty seksualne bez zastosowania prezerwatywy. Transmisja wirusa HIV może nastąpić też poprzez zakażoną krew, która przedostanie się do naszego układu krążenia. Ryzyko to jest zwiększone w przypadku transfuzji krwi, czy też podczas stosowania zanieczyszczonych igieł i strzykawek. Do zakażenia wirusem HIV może dojść też podczas porodu lub w trakcie karmienia piersią (z zakażonej matki na dziecko).

W 2021r. zarejestrowano 1 przypadek nowo wykrytego zakażenia HIV. W roku sprawozdawczym 2020 zarejestrowano 3 nowe przypadki zakażenia HIV. Zachorowań na AIDS nie zanotowano

Choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne

Do tej grupy chorób zakaźnych, o wysokiej śmiertelności, łatwo rozprzestrzeniających się i szczególnie groźnych dla zdrowia publicznego zaliczamy: cholera, dżumę, ospę prawdziwą, wirusowe gorączki krwotoczne. W 2021 jak i 2020 r. nie zgłoszono przypadków takich zachorowań.

Tabela 1. zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie złotowskim w latach 2020-2021

Jednostka chorobowa	2020		2021		Tendencja	
	Liczba zachorowań	zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność		
Salmonellozy	4	5,77	9	13,04	↑	
Salmonellozy inne zakażenia pozajelitowe	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	-	-	1	1,45	↑	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe – botulizm	-	-	-	-	-	
Lamblioza (giardioza) ^{UE}	-	-	-	-	-	
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	15	21,65	19	27,55	↑
	wywołane przez norowirusy	21	30,31	64	92,78	↑
	inne określone	6	8,66	-	-	↓
	nie określone	-	-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	28	2103,68	53	4681,98	↑	
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	-	-	-	-	
	W tym dzieci do lat 2	-	-	-	-	
Krztusiec	-	-	-	-	-	

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO
ZA ROK 2021

Płonica		9	12,99	5	7,25	↓
Choroba wywołana przez Streptococcus	Ogółem	-		-	-	-
	Róża	-	-	-	-	-
Kiła	Późna	-	-	-	-	-
	Inne postacie kiły i kiła nie określona	-	-	-	-	-
Rzeżączka		-	-	1	1,45	↑
Borelioza		6	8,66	4	5,80	↓
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		6	8,66	10	14,50	↑
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	Inne określone i nie określone	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna		131	189,08	73	105,85	↓
Różyczka		-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	Typ A przewlekłe	-	-	-	-	-
	Typ B przewlekłe	-	-	-	-	-
	Typ B ostre	-	-	-	-	-
	Typ C przewlekłe	-	-	1	1,45	↑
Nowo wykryte zakażenie HIV		3	4,33	1	1,45	↓
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	1,44	1		
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	Ogółem	-	-	1	1,45	↑
	Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	
	Posocznica	-	-	1	1,45	↑
	Inna określona i nie określona	-	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		-	-	-	-	-
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1	1,44	-	-	↓
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone		-	-	-	-	↓
Grypa ogółem		1	1,44	-	-	-
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID19)		2570	3709,48	4341	6292,68	↑

I.2 Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żłotowie sprawowała nadzór nad 19 placówkami opieki zdrowotnej, wykonującymi szczepienia ochronne przez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad wykonawstwem szczepień. Ponadto zaopatruje w preparaty szczepionkowe Oddział Noworodkowy i Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Powiatowego w Żłotowie. Do dyspozycji PSSE w Żłotowie jest elektroniczny system całodobowego monitoringu z funkcją odczytu temperatury i powiadamiania alarmowego (w przypadku odchyżeń od normy) na telefony komórkowe PIS w Żłotowie oraz pracownika sekcji epidemiologii. Urządzenia chłodnicze w przypadku przerwy w dostawie prądu zasilane są przez system UPS. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żłotowie dysponuje dostateczną ilością urządzeń chłodniczych (2 szafy chłodnicze i 2 lodówki). Transport preparatów szczepionkowych z PSSE do podległych placówek medycznych pozostaje w gestii odbiorcy preparatów i odbywa się z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego (termotorba z wkładami chłodzącymi i termometrem). W placówkach POZ szczepionki przechowywane są w sposób prawidłowy w lodówkach w temperaturze +2 do +8 stopni C. Prowadzone są też rejestry codziennego pomiaru wskazań termometrów w urządzeniach chłodniczych.

Realizacja wybranych szczepień zalecanych w latach 2021

- szczepienie przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka - 29 osób
- kleszczowe zapalenie mózgu – 40 osób
- tężec– 147 osób
- grypa –2072 osoby
- ospa wietrzna – 66 osób
- Streptococcus pneumoniae – 85 osób
- WZW typ A – 2 osoby
- WZW typ B – 225 osób
- zakażenia Neisseria meningitidis- 76 osób .

W roku 2021 rodzice 61 dzieci nie wyrazili zgody na przeprowadzenie szczepień ochronnych. Pod nadzorem sekcji epidemiologii znajduje się 19 placówek POZ, w których znajdują się punkty szczepień. W 2021 roku zostało skontrolowanych pod kontem realizacji obowiązkowego programu szczepień 12 placówek. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu wykonawstwa szczepień oraz przechowywania preparatów szczepionkowych. Ponadto PSSE w Żłotowie zaopatruje w preparaty szczepionkowe Oddział Noworodkowy i Szpitalny Oddział Ratunkowy w Żłotowie,

Stan uodpornienia dzieci do 2 roku życia

Szczepieniom p/ko gruźlicy podlegało 550 noworodków, zaszczepiono 541 tj. 99,02%.

Stan uodpornienia niemowląt w pierwszym roku życia przeciwko WZW typu B wyniósł 89,45%

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2021

Od 2 miesiąca do 2 lat dzieci podlegają obowiązkowym cyklom szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, uodpornienie przeciwko tym chorobom wyniosło 99,20%

Uodpornienie przeciwko odrze, śwince, różyczce, w drugim roku życia uzyskało 88,91% dzieci podlegających tym szczepieniom.

Podsumowanie:

1. W roku 2021 nastąpił wzrost zachorowań na choroby zakaźne (ogółem - 4584 zachorowania) w porównaniu z rokiem 2020 (3183 zachorowań), niewątpliwie wpływ na to miała pandemia COVID-19,

2. Nie odnotowano przypadków chorób wysoce zakaźnych takich jak cholera, błonica, dury brzuszne i dury rzekome. Nie odnotowano również przypadków posocznicy oraz nie wystąpiły jednostki chorobowe uruchamiające system wczesnego ostrzegania stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

3. Na podobnym poziomie, jak w roku poprzednim, kształtował się procent realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.